

Asia: VN/146/2021

Ehdotus saatavien perintää koskevien säännösten pysyvästä muuttamisesta. Työryhmän välimietintö.

Lausunnonantajan lausunto

1. Ehdotuksen mukaan perittävien kulujen enimmäismäärä porrastetaan pääoman suuruuden mukaan neljään portaaseen. Mikä on näkemyksenne mukaan sopiva ”portaiden” lukumäärä? Voitte myös esittää perustelut näkemyksellenne.

4 [Ehdotetussa pysyvässä perintälaissa saatavan pääoman suuruuden mukaan määräytyviä portaita on vähemmän kuin esimerkiksi Norjassa, vain neljä kappaletta. Toisaalta Suomen vapaaehtoisen perinnän olosuhteet poikkeavat jossain määrin muista Pohjoismaista. Lisäksi lain sovellettavuuden ja viranomaisvalvonnan toteuttamisen kannalta pääoman suuruuden mukaan määräytyviä portaita on hyvä olla maltillinen määrä. Tämän vuoksi ehdotetussa pysyvässä perintälaissa omaksuttu neljän portaan malli on kannatettava.]

2. Ehdotuksen mukaiset pääomakategoriat ovat alle 500 euroa, yli 500 euroa mutta alle 2 500 euroa, yli 2 500 euroa mutta alle 10 000 euroa ja yli 10 000 euroa. Onko ehdotettu jako kannatettava? Voitte myös esittää perustelut näkemyksellenne.

Kyllä [Etelä-Suomen aluehallintovirasto valvoo valtakunnallisesti, että rekisteriin merkityt perintätoiminnan harjoittajat noudattavat toiminnassaan lakia ja hyvää perintätapaa. Toisaalta perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain 2 §:ssä on mainittu useita erilaisia tahoja, joilla ei ole rekisteröitymisvelvollisuutta aluehallintoviraston ylläpitämään perintätoiminnan harjoittajien rekisteriin ja jotka eivät siten ole aluehallintoviraston valvonnassa. Tällaisten tahojen harjoittamasta vapaaehtoisesta perinnästä, esimerkiksi niiden perimien saatavien suuruusluokista, aluehallintovirastolla ei ole tarkempaa tietoa. Tämän vuoksi aluehallintovirastolla ei ole perusteita olla eri mieltä ehdotuksen mukaisista saatavien pääomakategorioista enintään 500 euroa, yli 500 euroa mutta enintään 2 500 euroa, yli 2500 euroa mutta enintään 10 000 euroa ja yli 10 000 euroa.]

3. Ovatko ehdotetut perintäkulujen euromääräiset enimmäismäärät sopivalla tasolla? Voitte myös esittää perustelut näkemyksellenne.

Kyllä [Ehdotettujen perintäkulujen määrät ovat aluehallintoviraston ratkaisukäytännön valossa varsinkin ylimmissä portaissa melko suuria etenkin niissä tilanteissa, joissa arvonlisävero voidaan lisätä kuluihin. Toisaalta ehdotetut määrät eivät ole vakiokorvauksia, vaan enimmäismääriä, joita sovellettaessa tulee ottaa huomioon saatavien perinnästä annetun lain 4 ja 10 §:n yleissäännökset. Tämän vuoksi aluehallintovirasto ei vastusta ehdotettujen perintäkulujen määriä.]

4. Ehdotuksen mukaan suoraan ulosottokelpoisten kuluttajasaatavien tavoin suoraan ulosottokelpoisten yrityssaatavien perintäkulut rinnastetaan pääosin ehdotettuun yrityssaatavien alimman kategorian kuluihin eli alle 500 euron pääoman kategoriaan. Ehdotuksen mukaan tällaiset perintäkulut olisivat kokonaisuudessaan suoraan ulosottokelpoisia. Mikä on näkemyksenne mukaan kannatettavin vaihtoehto suoraan ulosottokelpoisten saatavien perintäkulujen enimmäismäärien ja suoran ulosottokelpoisuuden osalta? Voitte myös esittää perustelut näkemyksellenne.

Ehdotettu sääntely [Aluehallintovirasto kannattaa suoraan ulosottokelpoisten saatavien osalta ehdotettua pysyvää sääntelyä. Jos suoraan ulosottokelpoisista saatavista voisi veloittaa ehdotettua suurempia kulumääriä tai useampia perintätoimenpiteitä, käytännöksi voisi muodostua se, että aluksi velalliselle kerrytettäisiin vapaaehtoisessa perinnässä maksimaalinen määrä toimenpiteitä ja kuluja, minkä jälkeen saatava vasta siirrettäisiin ulosottoon.]

5. Kommenttinne esitetyistä aikarajoista (ehdotetut 7 §:n 3 ja 5 mom. ja 10 f §).

Ehdotetun pysyvän perintälain 10 f §:ssä ei ole varsinaisesti säädetty siitä, kuinka paljon velalliselle pitää antaa maksuaikaa laskun päivämäärän ja eräpäivän välissä, tai siitä hetkestä, kun velallisen tulisi kulloinkin sovellettavien kuljetusehtojen mukaan saada perintäkirje haltuunsa. Tästä syystä ehdotetun pysyvän lain hallituksen esitykseen voisi mahdollisuuksien mukaan ottaa maininnan näistä asioista. Jos pykälän perusteluja ei kuitenkaan muuteta, aluehallintovirasto jatkaa jo aiemmin linjaamansa riittävän maksuajan soveltamista.

6. Tulisiko saman velkojan eri perusteesta johtuvia saatavia pyrkiä mahdollisuuksien mukaan yhdistämään tarpeettomien kulujen aiheuttamisen estämiseksi (10 g §, säännökohtaiset perustelut)? Voitte myös esittää perustelut näkemyksellenne.

Kyllä [Etelä-Suomen aluehallintoviraston ratkaisukäytännössä on katsottu, että saman velkojan eri perusteista johtuvat saatavat tulee tarpeettomien kulujen välttämiseksi yhdistää perinnässä mahdollisuuksien mukaan. Ratkaisukäytännön mukaan saatavat voidaan yhdistää niiden tullessa perintään ainakin silloin, jos saatavat ovat erääntyneet samanaikaisesti tai hyvin lähekkäin taikka saatavat ovat tulleet perintään samanaikaisesti tai hyvin lähekkäin. Saatavilla on usein myös samankaltainen peruste. Ratkaisukäytännössä on muitakin tilanteita, joissa saman velkojan eri perusteiset saatavat tulisi yhdistää. Tämän vuoksi aluehallintovirasto kannattaa sitä, että saman velkojan eri perusteista johtuvia saatavia tulisi pyrkiä mahdollisuuksien mukaan yhdistämään tarpeettomien kulujen aiheuttamisen estämiseksi.]

7. Kommenttinne siirtymäsäännöksistä (ks 8 Voimaantulo).

Aluehallintovirastolla ei ole huomautettavaa siirtymäsäännösten osalta.

8. Tulisiko sähköisten perintäkirjeiden toimittamistapoja koskevan sääntelyn olla tiukempaa kuluttajakuin yrityssaatavissa? Voitte myös esittää perustelut näkemyksellenne.

Kyllä [Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) esittämässä eriävässä mielipiteessä on suhtauduttu kriittisesti ehdotetun pysyvän lain 5 §:n 2 momenttiin. Näitä KKV:n esittämiä seikkoja on syytä selvittää vielä tarkemmin.]

9. Tulisiko kuluttajasaatavia koskevissa maksuvaatimuksissa sähköinen/digitaalinen postilaatikko rinnastaa kirjepostiin, jolloin erillistä hyväksyntää sähköisen postilaatikon käyttöön ei olisi tarpeen hankkia kuluttajalta? Voitte myös esittää perustelut näkemyksellenne.

Ei [Sähköinen postilaatikko poikkeaa siinä määrin perinteisestä kirjepostista, että kuluttajalta tulisi hankkia erillinen suostumus myös sen käyttöön. Lisäksi olisi hyvä pyrkiä turvaamaan se, että kuluttaja ymmärtää, mihin viestintäkanavaan hänelle lähetetyt sähköiset perintäkirjeet lähetetään, ja että suostumuksen antamisen jälkeen ne eivät enää tule hänelle tavallisella kirjepostilla. Lisäksi ennen oikeudenkäynnin aloittamista voisi olla hyvä, että kuluttajan antamasta suostumuksesta huolimatta hänelle lähetettäisiin vielä asiasta huomautus tavallisella kirjepostilla.]

10. Jos katsotte yllä mainitussa tilanteessa rinnastamisen olevan mahdollista, tulisiko tällöin lisäksi asettaa lisäedellytyksiä, kuten tekstiviestin lähettäminen kuluttajalle siitä, että hänelle on lähetetty maksuvaatimus sähköiseen postilaatikkoon? Voitte myös esittää perustelut näkemyksellenne.

-

11. Onko ehdotettu 12 kuukauden suostumuksen voimassaoloaika (5 §:n 2 mom.) sopivan pituinen? Voitte myös esittää perustelut näkemyksellenne.

Ei, voimassaoloajan tulisi olla lyhyempi [Tältä osin viitataan Kilpailu- ja kuluttajaviraston eriävissä mielipiteessä kuluttajasaatavista lausuttuun.]

12. Tulisiko edunvalvontaa koskevat näkökohdat huomioida näkyvämmiin perintäkirjeiden sähköisissä toimittamistavoissa? Esimerkiksi siten, että edunvalvoja saisi sopia, että maksuvaatimus tai maksuvaatimukset toimitetaan sille sähköisesti, vaikka maksuvaatimus tämän lisäksi lähetetään kirjeitse edunvalvonnassa olevalle velalliselle. Voitte myös esittää perustelut näkemyksellenne.

Kyllä [Aluehallintovirasto on ratkaisukäytännössään katsonut, että jos perintätoimisto vapaaehtoisen perinnän aikana havaitsee esimerkiksi velallisen tietoja tarkistaessaan tai sen tietoon muuten saatetaan, että perinnässä olevalle velalliselle on määrätty edunvalvoja, perintätoimiston tulee lähettää perintäkirjeet tiedoksi myös edunvalvojalle. Lisäksi perintäyhtiön on muutoinkin varmistettava, että se antaa edunvalvojalle tämän tarvitsemat tiedot, jotta edunvalvojalla on mahdollisuus tehtävänsä edellyttämällä tavalla valvoa päämiehensä etua perintäasiassa. Tämä edellyttää, että perintäyhtiö varmistuu sen tietoon tulleesta edunvalvoja-asemasta ja antaa viipymättä edunvalvojalle tämän tarvitsemat tiedot. Näin ollen, jos edunvalvoja nimenomaan haluaa, että perintäyhtiö toimittaa sille sen haluamat tiedot sähköisesti, ei tälle tarvitse olla estettä olettaen, että edunvalvoja seuraa sitä viestintäkanavaa, johon hän pyytää perintäyhtiötä maksuvaatimukset sähköisesti toimittamaan.]

13. Onko näkemyksenne mukaan väliaikaisen lain soveltamisessa ilmennyt ongelmia esim. tuomioistuimissa?

Väliaikaisen lain soveltamisessa ei ole ilmennyt käytännön soveltamisongelmia aluehallintovirastossa. Muutamit tahot ovat kuitenkin ottaneet yhteyttä ja todenneet, että maksuaikaa koskevissa väliaikaisen lain säännöksissä ei ole varsinaisesti säädetty siitä, kuinka paljon velalliselle pitää antaa maksuaikaa laskun päivämäärän ja eräpäivän välissä, tai siitä hetkestä, kun velallisen tulisi kulloinkin sovellettavien kuljetusehtojen mukaan saada perintäkirje haltuunsa. Aluehallintovirastoa on pyydetty tältä osin saattamaan jo aiemmin linjaamansa riittävää maksuaikaa koskeva ohjeensa entistä paremmin perintäyhtiöiden ja muiden asiasta kiinnostuneiden tahojen tietoisuuteen, jos maksuaikaa koskevassa ehdotetussa pysyvässä laissa ei oteta kantaa suoraan laskun päivämäärän ja eräpäivän väliseen maksuaikaan tai maksuaikaan siitä hetkestä alkaen, kun velallisen tulisi kulloinkin sovellettavien kuljetusehtojen mukaan saada perintäkirje haltuunsa.

14. Voitte kirjoittaa muut ehdotusta koskevat kommenttinne alla olevaan tekstikenttään.

Aluehallintovirasto pitää lakiesitystä kannatettavana muiden kuin kuluttajasaatavien osalta. Muiden kuin kuluttajasaatavien perintäkulujen sääntelyn avoimuus on ennen väliaikaisen lain säätämistä näyttäytynyt ongelma-alueena aluehallintoviraston perintätoiminnan harjoittajiin kohdistamassa valvonnassa. Kohtuuttomat perintäkulut muiden kuin kuluttajasaatavien perinnässä ovat olleet yksi yleisimmistä väitteistä aluehallintovirastolle tehdyissä valvontailmoituksissa. Väliaikaisen lain säätämisen jälkeen väitteet perintäkulujen kohtuuttomuudesta ovat vähentyneet. Väliaikaisen lain sääntelyratkaisuista on siten syytä tehdä pysyviä.

Muiden kuin kuluttajasaatavien perinnässä maksuvaatimus voidaan toimittaa velalliselle myös muulla pysyvällä tavalla, jos siitä on nimenomaisesti sovittu tai tällaista tapaa on velkasuhteen aikana vakiintuneesti käytetty tiedonantojen toimittamiseen velkojan ja velallisen välillä hallituksen esityksestä tarkemmin ilmenevin perustein. Hallituksen esitykseen voisi olla selvyuden vuoksi hyvä lisätä, että jos hyväksyntä annetaan esimerkiksi alkuperäiselle velkojalle, tällöin hyväksyntä koskisi vain kyseisen velkojan saatavia, eikä se voisi koskea muiden velkojien saatavia. Lisäksi olisi hyvä täsmentää, että kun suostumus voidaan antaa vain yhdelle velkojalle, tällöin vastaavasti voidaan yksilöidä vain yksi perintätoimisto, joka perintää tulee myöhemmin harjoittamaan.

Väliaikaisen lain voimaantulo vuoden alussa lisäsi aluehallintoviraston työmäärää muun muassa sitä koskevan tehostetun valvonnan vuoksi. Pysyvän lain voimaantulo ei enää tässä vaiheessa todennäköisesti lisää aluehallintoviraston työmäärää. Toisaalta aluehallintovirasto korostaa, että valvontatyön lisääntymistä on kuitenkin syytä seurata ja arvioida resurssitarvetta myöhemmin pysyvän lain soveltamisesta saatujen kokemusten perusteella. Aluehallintovirastolla ei ole tässä vaiheessa muuta lausuttavaa asiasta.

Laiho Matti
Etelä-Suomen aluehallintovirasto - Elinkeinovalvontayksikkö